

Sažetak

Gazophylacium je veliki rječnik, enciklopedijskoga značenja, koji ima dva dijela: **I Latino — Illyricum** i **II Illyrico — Latinum**. To veliko djelo priredio je pavlin Ivan Belostenec (1594 — 1675). Djelo nije bilo štampano za života svoga prvog auktora, nego tek g. 1740, pošto ga je revidirao, nadopunio i uredio pavlin Jeronim Orlović (1695 — 1746). Ilirski dio Gazophylaciuma bio je zamišljen većma kao enciklopedija, nego kao rječnik. Taj dio je važniji od latinsko — ilirskoga za upoznavanje naše terminologije, kao i brojnih antropoloških pojmova, koji su se održali u evropskoj nauci od Renesanse do kraja XVII stoljeća.

Gazophylacium određuje položaj čovjeka u prirodi pod natuknicom »**Animal**«, gdje kaže: »**Animal providum et sagax, homo**«. U ovom se izvještaju navode još pojmovi o konstituciji ljudskoga tijela i o njegovoj varijabilnosti, nadalje se upozorava na opširan prikaz anatomije, koji je napisan u okviru Galenovih shvaćanja, navodi se, kako cijeni važnost seciranja za izobrazbu liječnika, a posebno se ističe, kako su krvni sudovi i krv obrađeni prema Galenu, a ne prema Harvey-ju.

Gazophylacium obiluje još mnogim antropološkim i medicinskim nazivima i pojmovima, od kojih su posebno interesantni nazivi za varijabilnost čela, nosa, kose, obraza, usta, kao i za druga morfološka svojstva od značenja za osobni opis, zatim nazivi za različite fiziološke i psihološke funkcije te patološka stanja. Mnoge od tih naziva koristimo i danas: one latinske u internacionalnoj, a naše u domaćoj terminologiji. Poblize o to mu narednom izvještaju.